

El Govern inicia el tràmit per aprovar l'avantprojecte de Llei del cinema de Catalunya

- El text garanteix el dret real a decidir quines obres consumir i en quina llengua
- Preveu la creació de la Xarxa Concertada de Pantalles Cinematogràfiques de Catalunya, que, preferentment, programaran cinema europeu en versió original subtitulada i cinema de producció catalana
- Conté diferents mesures de caire industrial, com la creació de fons de foment a la producció, a la distribució independent, a l'exhibició i a la competitivitat empresarial
- Segons dades d'una enquesta del Baròmetre, el 82,4% dels catalans està d'acord que les pel·lícules estiguin disponibles en les dues llengües oficials de Catalunya

El Govern ha iniciat ja els tràmits per aprovar l'avantprojecte de Llei del cinema de Catalunya, que ha de garantir la llibertat artística i de creació, la diversitat cultural i lingüística i el paper estratègic del cinema des del punt de vista industrial.

La Llei té per objecte l'establiment del marc normatiu pel qual s'han de regir les indústries cinematogràfiques, la producció, la distribució, la comercialització i l'exhibició d'obres cinematogràfiques i audiovisuals, així com aquells aspectes relacionats amb el foment de la cinematografia i la preservació i difusió del patrimoni cinematogràfic.

En l'exposició de motius, s'explica que des de la perspectiva cultural i social, la Llei pretén, d'una banda, la **preservació de la llibertat artística i de creació** i el respecte absolut a la propietat intel·lectual, la conservació i difusió del patrimoni audiovisual.

La Llei també té una actuació especialment compromesa en el marc de les **garanties de la diversitat lingüística**. Avui en dia, el mercat cinematogràfic a Catalunya, i en menor mesura el mercat audiovisual, no reflecteixen en les seves pautes de consum la realitat sociolingüística del país i no garanteixen de manera efectiva el dret dels ciutadans de Catalunya a escollir veure cinema en la llengua pròpia del país. El dret real a decidir quines obres consumir i en quina llengua queda garantit per aquesta Llei.

El text destaca també que al nostre país tampoc apareix prou reflectida la **diversitat cultural del cinema produït arreu del món**. L'estructura de la distribució està dominada per multinacionals dels Estats Units d'Amèrica que imposen models d'explotació cinematogràfica que dificulten l'accés del públic a obres cinematogràfiques d'elevada qualitat artística i reconeixement internacional.

Des de la **perspectiva industrial**, la Llei atorga al cinema el paper estratègic que li correspon com a motor de progrés econòmic. En aquest àmbit, la Llei té en compte l'adaptació del sistema a les noves tecnologies, en particular, en allò que fa referència a la transició a l'era digital.

Els principis rectors de la Llei són: la racionalitat, l'eficàcia, l'eficiència i l'equitat en l'assignació de recursos públics; la defensa de la diversitat cultural i lingüística; la defensa de la llibertat de creació artística i el respecte a la propietat intel·lectual; la coordinació entre els òrgans i entitats del sector públic en el desenvolupament de les seves polítiques en els àmbits regulats en aquesta Llei; la coresponsabilitat financera dels agents privats, i el dret de totes les persones a accedir a la cultura, als béns, als serveis culturals i al patrimoni.

Garantia d'accés lingüístic

Amb l'objectiu de garantir la diversitat lingüística, la Llei preveu que quan s'estreni un llargmetratge cinematogràfic a Catalunya, doblat o subtitulat, les empreses distribuïdores tenen l'obligació de **distribuir el 50% de totes les còpies en versió en llengua catalana**.

Aquesta obligació s'ha de respectar tant en el còmput de les còpies distribuïdes en versió doblada com en el còmput de les còpies distribuïdes en versió subtitulada. Resten exemptes del compliment de l'obligació les obres cinematogràfiques en versió original castellana o catalana i les obres cinematogràfiques de les quals se'n distribueixin a Catalunya menys de setze còpies.

La Llei preveu una **implantació progressiva** de l'obligació, de manera que en un màxim de quatre anys ha d'aplicar-se plenament l'obligació de distribuir el 50% de les còpies en català.

La Llei també preveu establir mesures per **garantir l'equilibri entre la distribució de còpies en les diferents llengües** oficials a Catalunya, per raons de la població, el territori i la publicitat en català.

Segons dades d'una enquesta del Baròmetre de la comunicació i la cultura, feta a 5.080 persones majors de 14 anys, **el 82,4% dels catalans està d'acord o molt d'acord que les pel·lícules estiguin disponibles en les dues llengües oficials de Catalunya**, mentre que només l'11,1 hi està en desacord.

Per altra banda, segons dades de l'Institut Català de les Indústries Culturals de l'any 2008, un 89,3% de les pel·lícules que s'exhibeixen a Catalunya es projecten en versió doblada o original en llengua castellana, mentre que **només un 2,7% es projecten en versió doblada o original en català**. El 8% restant correspon a les pel·lícules subtitulades, del qual un 7,8% van ser subtitulades en castellà i només un 0,12 en català.

Foment del cinema en VOS

Per tal de fomentar la difusió del cinema català i europeu en versió original subtitulada i potenciar la cultura cinematogràfica a Catalunya, la Llei diu que s'ha d'establir un Programa de concertació de pantalles cinematogràfiques de Catalunya, d'adhesió voluntària, amb l'objectiu de crear la **Xarxa Concertada de Pantalles Cinematogràfiques de Catalunya**. Aquesta Xarxa estarà formada per totes aquelles sales d'exhibició cinematogràfica, públiques i privades, que voluntàriament s'hi adhereixin mitjançant convenis de col·laboració estables amb la Generalitat de Catalunya.

La Xarxa Concertada de Pantalles ha de desenvolupar la seva activitat ajustant-se a les normes de defensa de la competència i regint-se pel principi de complementarietat amb l'oferta estrictament privada.

La Xarxa Concertada de Pantalles té per objecte la programació preferent de llargmetratges i curtmetratges cinematogràfics:

- Produïts a Catalunya, preferentment en versió original catalana o occitana en la seva variant aranesa.
- **Produïts a la Unió Europea, en versió original subtitulada** al català, si la versió original no és en una llengua cooficial a Catalunya.
- **Produïts en països de fora de la Unió Europea, d'interès cultural i artístic, en versió original subtitulada** al català, si la versió original no és en una llengua cooficial a Catalunya.

El cinema com a motor econòmic

La Llei estableix que es crearan els fons de foment següents:

- De la **producció d'obres cinematogràfiques i audiovisuals**: amb l'objectiu principal d'enfortir les empreses productores i millorar la qualitat de les obres produïdes a Catalunya. Com a mínim el 50% de la dotació del fons s'ha de destinar a la producció de projectes cinematogràfics i audiovisuals en versió original catalana. En l'atorgament dels ajuts es tindrà especialment en compte:
  - La inversió de recursos i la despesa feta a Catalunya.
  - La contractació de personal artístic, tècnic i creatiu resident a Catalunya.
  - El rendiment econòmic que l'obra cinematogràfica hagi obtingut.
  - La versió original catalana o occitana en la seva variant aranesa.

Per altra banda, també es podran atorgar subvencions que tinguin en compte, preferentment, el valor artístic i cultural de l'obra cinematogràfica i audiovisual.

- De la **distribució independent**: amb l'objectiu d'enfortir la capacitat de comercialització de les empreses distribuïdores independents. En l'atorgament dels ajuts estindrà especialment en compte:
  - L'enfortiment de la competitivitat de les empreses.
  - La presència de la versió original catalana o occitana en la seva variant aranesa.
  - El valor cultural i artístic del projecte de distribució.
  - El doblatge i la subtitulació al català d'obres cinematogràfiques.
  - La distribució a través de nous canals i tecnologies.
  - La capacitat d'exportació.
- De l'**exhibició**: amb l'objectiu d'enfortir i modernitzar les sales d'exhibició cinematogràfica de Catalunya i corregir les eventuais distorsions per raons lingüístiques o culturals produïdes pel mercat. En l'atorgament dels ajuts es tindrà especialment en compte:
  - El foment de l'exhibició d'obres cinematogràfiques en versió original catalana o doblada o subtitulada en català.
  - El foment de l'exhibició d'obres cinematogràfiques produïdes a Catalunya.
  - El foment de l'exhibició d'obres cinematogràfiques d'origen europeu.
  - El foment de l'exhibició d'obres cinematogràfiques d'altres orígens que tinguin

un especial interès cultural i artístic.

- El suport als processos d'adaptació tecnològica.
- De la **difusió i la promoció de les obres i de la cultura cinematogràfica**: amb l'objectiu de fomentar l'atracció de nous públics a les sales d'exhibició, l'equilibri territorial de l'oferta cinematogràfica, la presència de la indústria cinematogràfica catalana i la promoció de la cultura cinematogràfica d'abast internacional.
  - El foment de l'atracció de nous públics a les sales d'exhibició.
  - El foment de la difusió de la cultura cinematogràfica a Catalunya a través de la xarxa de cineclubs i d'altres entitats.
  - El foment de l'equilibri territorial de l'oferta cinematogràfica.
  - El foment de la presència d'obres produïdes a Catalunya.
  - El foment de la difusió i la promoció de la cultura cinematogràfica d'abast internacional.
- De la **competitivitat empresarial**: amb l'objectiu de fomentar la competitivitat de les empreses del sector en la millora de la formació; l'impuls de la recerca, la innovació i el desenvolupament, i la capacitat d'internacionalització. En l'atorgament dels ajuts estindrà especialment en compte:
  - La qualitat i l'adequació de la formació a les necessitats del sector.
  - La capacitat d'atracció de talent europeu i internacional.
  - La capacitat de creació de nous processos, continguts i formes de negoci.
  - L'adaptació a noves tecnologies digitals.
  - La presència en mercats, festivals i fires internacionals de rellevància.
  - La projecció de les indústries cinematogràfiques catalanes a l'exterior.

Coordinació de les polítiques de foment

La Llei estableix que l'**Acord Marc per al Foment de l'Activitat Cinematogràfica i Audiovisual** és l'instrument de coordinació i cooperació dels òrgans i entitats de la Generalitat de Catalunya en el foment de les indústries cinematogràfiques i audiovisuals. Formen part d'aquest acord l'Institut Català de les Indústries Culturals, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, l'Institut Català de Finances i el departament de la Generalitat competent en innovació i empresa. L'Acord tindrà una vigència d'entre tres i cinc anys.

La Llei també preveu la creació de taules de concertació publicoprivada, integrades per les entitats representatives dels diferents sectors de l'àmbit cinematogràfic i audiovisual.

Millora i adaptació tecnològica de les sales

Amb l'objectiu de millorar les sales d'exhibició, la seva adaptació tecnològica i la promoció de l'exhibició cinematogràfica, les empreses exhibidores podran retenir a aquest efecte el 5% de la

recaptació pel preu d'entrada, un cop exclosos l'impost sobre el valor afegit i els drets de propietat intel·lectual.

Per altra banda, el fons d'exhibició, que es destinarà a les pròpies empreses exhibidores, a més de finançar-se amb les aportacions públiques, es dotarà també amb un tribut de com a màxim el 2,5 % dels rendiments obtinguts del preu dels bitllets d'entrada, un cop exclosos l'impost sobre el valor afegit i els drets de propietat intel·lectual. Aquest tribut es crearà amb una llei ad hoc.

Lliure competència

La Llei exposa que l'Institut Català de les Indústries Culturals ha de vetllar perquè la lliure competència en el mercat no es vegi alterada i ha de comunicar a l'Autoritat Catalana de la Competència o, quan procedeixi, a la Comissió Nacional de la Competència, els actes, els acords o les pràctiques de les empreses distribuïdores dels quals tingui coneixement i que presentin indicis de restringir la lliure competència.

Aquesta obligació també afecta a la pràctica d'algunes empreses distribuïdores de contractar pel·lícules per lots, de manera que per aconseguir l'exhibició d'una d'aquestes, s'ha d'acceptar la contractació d'altres pel·lícules.

Accés per a les persones amb discapacitat

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de promoure que **les persones amb discapacitat física o sensorial tinguin accés a les obres cinematogràfiques**.

Els ajuts d'impuls a la recerca, el desenvolupament i la innovació han de tenir en compte com a requisit d'accés la incorporació de sistemes d'audiodescripció per a persones amb discapacitat visual, així com un sistema de subtitulat especial que permeti la comprensió de les obres cinematogràfiques per part de persones sordes i amb discapacitat auditiva. Així mateix, s'ha de promoure que les sales d'exhibició disposin d'espais reservats per a persones que utilitzin cadira de rodes o que tinguin algun tipus de discapacitat física que els impedeixi acomodar-se a les butaques de les sales.

Règim sancionador

El règim d'infraccions i sancions previst en aquesta Llei s'ajusta a allò que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i a la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. Les infraccions de les obligacions previstes en aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus i oscil·len entre els 75.000 i els 4.000 euros.

Pel que fa a l'incompliment de l'obligació de distribució, la sanció pot ser de 5.000 a 1.000 euros per còpia que no compleix amb l'obligació, en funció de si representa una infracció molt greu o bé una de lleu. Aquestes sancions s'han d'augmentar amb la quantitat resultant de multiplicar el rendiment mitjà obtingut per totes les còpies distribuïdes pel nombre de còpies distribuïdes amb incompliment de l'obligació de distribució.